

УДК 378.14

Павленко Н.Б.¹, Жилко О.В.²

¹ студ. гр. МТЕ-111сп НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ТУРИСТИЧНА ОСВІТА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Туризм та туристична освіта є важливою частиною загальної економічної системи. Головною умовою успішного розвитку туристичного ринку є наявність кваліфікованих фахівців, які володіють необхідними компетенціями: використанням сучасних технологій та програмного забезпечення, застосуванням маркетингових інструментів для просування туристичних продуктів та послуг, вміннями комунікації та орієнтацією на сучасні тенденції у галузі туризму. Ефективна реалізація стратегічного курсу України на інтеграцію в Європу неможлива без проведення необхідних реформ у сфері туризму.

Важливо зауважити, що наша країна продовжує працювати над впровадженням ключових діючих законів та нормативних актів, спрямованих на європеїзацію освіти, зокрема у галузі туризму. Весь комплекс професійної підготовки фахівців у сфері туризму в Україні включає три рівні:

1) вищий (інституційно-управлінський) рівень – підготовка менеджерів, які визначають напрями і завдання роботи, стратегію, тактику галузі, окремого підприємства (туристичний менеджер, менеджер готелю, менеджер маркетингової діяльності в туризмі та ін.). Спеціалізована підготовка персоналу такого рівня проводиться у провідних закладах освіти (університетах, школах туризму, установах підвищення кваліфікації) за програмами освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр»;

2) середній рівень (управлінська-технологічний), що охоплює персонал, що забезпечує технологічну послідовність обслуговування, погоджує взаємодію з іншими технологічними ланками (туристичний агент, менеджер із резервування місць та ін.). Цей рівень забезпечують вищі і середні

спеціальні заклади, освіти коледжі, ліцеї, які готують фахівців із менеджменту певних технологічних процесів бакалаврського рівня;

3) початковий рівень (технологічно-виконавчий), який представлений персоналом, що виконує конкретні завдання і забезпечує задоволення окремих потреб туриста чи реалізацію окремого виду обслуговування. Цей рівень забезпечують заклади освіти широкого профілю та спеціалізації (центри, школи, курси, училища), що готують працівників масових професій [2].

Професійна підготовка майбутнього фахівця у сфері туризму потребує досягнення органічного злиття теорії і практики. Важливо зазначити, що недостатній рівень співпраці між навчальними закладами, що займаються професійною туристичною освітою, та підприємствами у цій сфері не дозволяє розвивати високоякісний, як теоретичний, так і практичний аспекти освіти. У туристичній сфері недостатній рівень практичних навичок є гальмівником для розвитку. Підприємствам доводиться проводити навчання працівників на місці роботи, що призводить до втрати часу і коштів.

Зклади вищої освіти зацікавлені в тому, щоб їх випускники були конкурентоспроможними на ринку праці. Це є важливим показником якості підготовки і відіграє значну роль у майбутньому співробітництві між підприємствами-роботодавцями та закладами освіти. Можливість майбутніх фахівців проходити практику за кордоном має важливе значення для здобуття досвіду у туристичній сфері. Це дозволяє отримати професійні навички і після закінчення навчального закладу продемонструвати роботодавцеві не лише теоретичні знання, а й знання специфіки роботи [1].

У 2020 році пандемія COVID-19 суттєво вплинула на систему освіти, зокрема у галузі туризму. Незважаючи на негативні наслідки, ця ситуація відкрила нові можливості для альтернативних методів навчання. Викладачі почали активно шукати стратегії активного навчання, щоб залучити та задовольнити студентів у віртуальному форматі. Були розроблені індивідуальні віртуальні стажування. Студенти прийняли новий спосіб навчання, зокрема заняття через платформу «Zoom», онлайн-обговорення та віртуальні групові проекти [2].

Головною передумовою розвитку туризму є формування ефективної системи підготовки фахівців для сфери туризму. Методологічні засади створення якісної системи професійної освіти в туризмі повинні враховувати національні, європейські та світові тенденції розвитку, структурні зміни в ринковій економіці та національну соціальну політику. Сучасна туристична освіта має бути орієнтована на практичну підготовку фахівців і відповідати вимогам цифрової епохи. Однак Україна лише починає рухатися в цьому напрямку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Романова А. А. Адаптація фахової освіти у сфері туризму до вимог туристичного ринку України / А. А. Романова, В. В. Жидок, Т. В. Забаштанська // Вісник економічної науки України. – 2018. – № 15. – С. 421–431.
2. Самохвал О. О. Тенденції розвитку туристичної освіти у вищих навчальних закладах німецькомовних країн Західної Європи : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. / Самохвал О. О. – Вінниця, 2020. – 658 с.